

‘PARELEN’ IN DE LEIDSE LAKENHAL IS EEN GRENZELOZE ERVARING

Geschreven door MAARTEN BAANDERS

‘Parelen’ is een tentoonstelling met de onbegrensde fantasie en droomachtige vergezichten die bij een sprookje horen. Associaties met de parel rollen alle kanten op. Wie in ‘Parelen’ ronddwaalt vergeet even alles wat met de nuchtere dagelijkse werkelijkheid te maken heeft.

Overall blijken de parels op te kunnen duiken. De kunstwerken die bij deze tentoonstelling horen, zijn verspreid tussen de vaste collectie: schilderijen die op de een of andere manier iets met parels te maken hebben, kijkkasten met parelkettingen, oude films van parelvissers, foto's met heldere, surrealistische beelden, video-opnames van parels uit het grote dansrepertoire, fantasierijk aardewerk, textielcreaties, animatiefilmpjes. Je krijgt telkens het gevoel tegen een bijzondere parel aan te lopen. De muziek die van zaal tot zaal drijft, werkt bedwelmend.

De tentoonstelling is met een scherp oog voor contrast ingericht. Het werk van Kinke Kooi, om maar één enkel voorbeeld te noemen, toont geen letterlijke parels, maar springt bijna lichtgevend in het oog tussen de stemmige kleuren van de Hollandse meesters.

Breien achter 'Parelen' is Karin Post. Haar achtergrond ligt in de danskunst, maar al vele jaren brengt zij combinaties met beeldende kunsten tot stand. Zij en andere kunstenaars geven in 'Parelen' een goed beeld van de moderne technieken waar de beeldende kunst over beschikt. In decors voor dansvoorstellingen bewegen parelachtige vormen zodanig boven een heuvelachtige ondergrond, dat er een enorm ruimtelijk effect ontstaat en de toeschouwer het gevoel krijgt opgetild te worden en erin mee te zweven. Met '*motion capture*' techniek laat Post in een animatiefilmpje een parelachtig wezentje dansen. Voortdurend is de natuurgetrouwe menselijke motoriek herkenbaar, terwijl het bolletje toch geen beentjes en armpjes heeft. Het is spannend hiernaar te kijken en je gedachten heen en weer te laten springen tussen het menselijke en het kunstmatige.

Rode draad in 'Parelen' is een sprookje over de parelduikster Siluce, waarin vergankelijkheid en eeuwige vernieuwing met mooie, ijle beschrijvingen voelbaar worden gemaakt. Pierre Bokma vertelt dit sprookje in een audiotour. Hoe mooi dit verhaal ook is, als je het hoort tijdens de wandeling door het museum, zit het de ervaring van de tentoonstelling in de weg. Het is te veel van het goede. De expositie heeft zelf al zo'n suggestieve, sprookjesachtige atmosfeer, dat het verhaal dat door de koptelefoon je hoofd binnenkomt als een verstoring werkt en de aandacht fragmenteert. Daarbij dissoneren de verwijzingen naar de actualiteit, al past dat in de huidige tendens dat kunst moet wortelen in de maatschappij. In 'Parelen' is dat juist niet zo en dat is in dit geval een verademing. 'Parelen' laat zien dat kunst meer kan dan commentaar geven op de samenleving: een eigen wereld creëren, met vergezichten die je innerlijk raken.

Een bijzondere vermelding in de veelheid van 'Parelen' is 'Mein junges Leben hat ein End', een dansfilm, gemaakt door Peter Delpout en dansgroep LeineRoebana, op de gelijknamige muziek van Jan Pieterszoon Sweelinck. Dit onderdeel is het meest in het gebouw geïntegreerd. De filmopnames worden in dezelfde gang geprojecteerd als waar ze opgenomen zijn. Een meisje van zeven, een vrouw van 31 en een vrouw van over de negentig dansen in de verlengde gang. Muziek en titel zetten

je op het spoor er een vrouw in te zien die zichzelf in diverse levensfasen ontmoet en het verval van de ouderdom ervaart, met alle heftige gemoedsbewegingen en ontroerende kwetsbaarheid die daarbij horen. Maar er is meer. De lijnen zijn doorgetrokken. De gang van de mens wordt tot in onvermoede verten voortgezet. Je ziet verval, maar ook iets oneindigs. De verspringende beelden geven het gevoel dat het leven onbegrensd is en dat je telkens op een ander spoor kunt overstappen. Echt een parel waar je eindeloos naar kunt kijken.

Museum De Lakenhal, Leiden tot 13 januari 2013

Met bijdragen van: Karin Post, Maura Biava, Rib Birza, Pierre Bokma, Felix van Cleeff, Peter Delpout, LeineRoebana, Rineke Dijkstra, Marlene Dumas, Yvonne Fontijne, Rob de Graaf, Emio Greco|PC, Conny Groenewegen, Koen Hauser, Scarlett Hooft Graafland, Natalia Horecna, Henri Jacobs, Jiří Kylián, Fransje Kilaars, Kinke Kooi, Danielle Kwaaitaal, Yannis Kyriakides, Erik van Lieshout, Joep van Lieshout, Hans van Manen, K. Michel & Dirk Vis, Het Nationale Ballet, Erwin Olaf, Michael Schumacher, Berend Strik, Peter Struycken, Claire Verkoyen, Marijke van Warmerdam, Lee Eun Young, Marinke van Zandwijk, Anne van der Zwaag en Johan Ambaum

www.lakenhal.nl